

Warszawa, dnia 10 stycznia 2012

Szanowny Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

dot. Ratyfikacji Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych

Szanowny Panie Premierze,

Organizacje skupione w Koalicji na rzecz Równych Szans zwracają się do Pana Premiera z apelem o przyspieszenie prac nad projektem ustawy ratyfikującej Konwencję Praw Osób Niepełnosprawnych (dalej jako „Konwencja”) przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne NZ dnia 13 grudnia 2006 roku.

Konwencja została podpisana przez Polskę dnia 30 marca 2007 roku, jednak do tej pory nie podjęto zdecydowanych kroków zmierzających do jej ratyfikacji. Podkreślić także należy, że 23 grudnia 2010 roku Konwencja została także ratyfikowana przez Unię Europejską.

Jak dużej grupy społecznej dotyczą przepisy Konwencji świadczyć mogą dane European Labour Force Survey, według których, w Unii Europejskiej jedna na sześć osób jest niepełnosprawna, zaś wskaźnik ubóstwa tych osób jest o 70% wyższy od średniej. Problem ten dotyczy w szczególności osoby starsze, które posiadając orzeczenie o niepełnosprawności są marginalizowane i wyłączone ze społeczeństwa nie tylko z uwagi na swoją dysfunkcję, ale także z uwagi na wiek. Należy więc podjąć możliwie najszersze działania, aby przeciwdziałać wszelkim przejawom dyskryminacji i nierównego traktowania tej grupy społecznej w każdej sferze życia społecznego.

Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych wskazuje jako cel „promowanie, ochronę oraz umożliwienie osobom niepełnosprawnym nieograniczonego dostępu do wszystkich fundamentalnych swobód i praw”. W Preambule do Konwencji stwierdza się, że dyskryminacja z jakichkolwiek powodów jest niedopuszczalna i stanowi „wykroczenie przeciwko godności i wartości człowieka”. Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych wymienia szereg praw fundamentalnych, między innymi takich, jak: poszanowanie godności, równość, niedyskryminacja, wolność i bezpieczeństwo osobiste, mobilność, wolność ekspresji, wolność poruszania się, dostęp do edukacji i opieki zdrowotnej. Integralną częścią Konwencji jest Protokół Fakultatywny, który wprowadza szereg mechanizmów ochronnych. Poza konkretnymi rozwiązaniami legislacyjnymi przyjętymi w Konwencji, fundamentalne znaczenie ma również odpowiednia kampania informacyjna, która poprzez swój zasięg mogłaby zwiększyć świadomość obywateli państw europejskich w zakresie tych ważnych kwestii. Konwencja wprowadza zatem obowiązek podnoszenia świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych.

W podobnym duchu sformułowano artykuły 25 i 26 Karty Praw Podstawowych UE. Sama Konwencja, jak również inne dokumenty międzynarodowe - m.in. Międzynarodowy Plan Madrycki w kwestii starzenia się społeczeństw z 2002 (rezolucja ONZ nr 57/167), wskazuje, że konieczna jest zmiana podejścia do niepełnosprawności, a przez to do zjawiska dyskryminacji.

Strategia Unii Europejskiej w sprawie niepełnosprawności 2010-2020 „Odnowione zobowiązania do budowania Europy bez barier” (KOM(2010) nr 636) wskazuje na konieczność poprawy sytuacji ekonomicznej i społecznej osób niepełnosprawnych. Jako jeden z instrumentów w realizacji tego celu wymienia się Konwencję Praw Osób Niepełnosprawnych, która jest pierwszym dokumentem takiej rangi podpisanym i ratyfikowanym przez Unię Europejską. Strategia zakłada również, że wszystkie państwa członkowskie ratyfikują Konwencję. Jednocześnie, zgodnie z założeniami Komisji Europejskiej, pełny udział osób niepełnosprawnych w życiu publicznym jest warunkiem *sine qua non* powodzenia tej strategii.

Standardem przyjętym przez ONZ i Radę Europy jest stworzenie takich warunków, w których osoby niepełnosprawne mogłyby w pełni korzystać ze swoich praw i wolności. Podkreśla się również przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji, która w konsekwencji prowadzi do zjawiska wykluczenia społecznego. Podejmowanie działań promocyjnych i edukacyjnych ma na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

Polska powinna stworzyć odpowiednie warunki, w których osoby niepełnosprawne mogłyby w pełni korzystać ze swoich praw i wolności, przeciwdziałać wszelkim formom dyskryminacji, która w konsekwencji prowadzi do marginalizacji społecznej oraz podejmować na tym polu działania promocyjne i edukacyjne. Dlatego zwracamy się do Pana Premiera z apelem o jak najszybsze przedłożenie pod obrady Sejmu ustawy ratyfikującej Konwencję Praw Osób Niepełnosprawnych. Apelujemy również o dołożenie wszelkich starań ku temu, aby Konwencja została ratyfikowana bez zastrzeżeń wraz z Protokołem Fakultatywnym, gdyż bez tych mechanizmów pełna realizacja praw osób z niepełnosprawnościami nie będzie możliwa.

Łączymy wyrazy szacunku

Do wiadomości:

- Władysław Kosiniak-Kamysz, Minister Pracy i Polityki Społecznej
- Radosław Sikorski, Minister Spraw Zagranicznych
- Ryszard Kalisz, Przewodniczący Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka
- Grzegorz Schetyna, Przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych
- Sławomir Piechota, Przewodniczący Sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny
- Prof. Irena Lipowicz, Rzecznik Praw Obywatelskich
- Agnieszka Kozłowska Rajewicz, Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Traktowania
- Jarosław Duda, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
- media